

Karel Stibral

Estetika přírody

K historii estetického
oceňování krajiny

Pavel Mervart 2019

Obsah

Úvodem	11
Antické ocenění přírodních krás	35
Témata z antické filosofie a teorie umění	57
Středověk: mezi nezájmem a rostoucím zálibením	73
Středověcí myslitelé a krása kosmu	89
Archetyp krásné přírody – ráj	98
Příroda ve středověkém umění	100
Renesance: ocenění krajiny	113
Výtvarné umění a krajina (a je <i>to</i> opravdu krajina?)	120
První zájem o cesty do krajiny? Nebo dokonce o hory?	136
17. století: vrcholy krajinomalby	149
Zlatý věk, t. č. v Holandsku	159
Klasicizující a barokní směr	175
Britská estetika 18. století: počátky obdivu k „divoké“ přírodě	195
Lord ze Shaftesbury – obdiv k celku přírody i k přírodě volné	196
Zlom v novověké estetice – Edmund Burke	203
Objevování krás přírody a nové pojmy	210
Zahradní architektura mezi uměním a volnou přírodou	227
Francie: Jean Jacques Rousseau	239
Příroda kontra civilizace a přirozenost člověka	241
Příroda z různých úhlů	248
Preference přírodních objektů	257

Německá estetika 18. století: „vrchol i pád“ přírodního krásna	269
Johann Georg Sulzer: krása přírody a přírodní vědy	270
Kantova teorie přírodního krásna a vznešena	278
Po Kantovi	290
Intermezzo: Obdiv k horám a cesty k nim v 18. století – krátké shrnutí	301
Romantismus: příroda jako obraz nitra	321
Příroda naturfilosofie	336
Turistika a ochrana přírody	343
Romantici po romantismu	351
Druhá polovina 19. století: od realismu po secesi	365
Přelom století plný životní síly	386
Filosofická estetika přírody: inspirace přírodovědou	394
Závěrem: výhled do 20. a 21. století	407
Appendix: Estetické preference krajiny a přírodní vědy	443
Problémy s pojmy: prostředí, nebo krajina?	446
Vkus afrických sběračů a lovců?	448
Dvakrát Jay Appleton	452
Savana, voda a rostliny	456
Diskuse a závěr – a co z toho všeho?	464
Summary	475
Bibliografie	479
Seznam vyobrazení	507
Jmenný rejstřík	517
O autorovi	529